

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ,
ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Πλ. Καρύτση 12
Ταχ. Κώδικας : 105 61 – Αθήνα
Τηλέφωνο : 2103232922
e-mail : daam@culture.gr

ΚΟΙΝ.: Πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Έγκριση του «Στρατηγικού σχεδίου επεμβάσεων στα τείχη της Ακρόπολης των Αθηνών» και της μελέτης αποκατάστασης της περιοχής Β15 του βόρειου τείχους της Ακρόπολης των Αθηνών

ΑΠΟΦΑΣΗ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) του ν.4858/2021 (ΦΕΚ 220/Α/19-11-2021) «Κύρωση κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς»,
 - β) του π.δ. 4/2018 (ΦΕΚ 7/Α/22-01-2018) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σύμφωνα με το Π.Δ. 32/2022 (Α'91),
 - γ) του π.δ. 70/2015 (ΦΕΚ 114/Α/22-09-2015) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, (...) Ανάπτυξης και Τουρισμού»,
 - δ) του π.δ. 83/2019 (ΦΕΚ 121/Α/09-07-2019) «Διορισμός αντιπροέδρου της κυβέρνησης, υπουργών, αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών»,
 - ε) του ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α/07-08-2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
 - στ) του π.δ. 84/2019 (ΦΕΚ 123/Α/17-07-2019) «Σύσταση και κατάργηση γενικών γραμματειών και ειδικών γραμματειών/ενιαίων διοικητικών τομέων υπουργείων»,
 - ζ) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΥΠΟΥΡΓΟΣ/397848/12/22-07-2019 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΦΕΚ 485/ΥΟΔΔ/26-07-2019) «Διορισμός Μετακλητού Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού»,
 - η) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49610/28-11-1990 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 743/Β/1990) «Εξάιρεση από τον περιορισμό των τριών υπογραφών»,
 - θ) της υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/567515/2284/14.10.2020 Υ.Α. (ΦΕΚ 4612/Β/19.10.2020) «Οργάνωση και Λειτουργία των Συμβουλίων του ν. 3028/2002 στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού»,
 - ι) της υπ αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/126621/460/10.03.2020 (ΦΕΚ 793/Β/12.03.2020) Υ.Α. «Μεταβίβαση αρμοδιότητας τελικής υπογραφής στους Προϊστάμενους των Γενικών Διευθύνσεων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και σε έγγραφα που δεν συνιστούν εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις»,
2. Το «Στρατηγικό Σχέδιο Επεμβάσεων στα Τείχη της Ακροπόλεως των Αθηνών», το οποίο εκπονήθηκε από το Τεχνικό Γραφείο Τειχών της ΥΣΜΑ κατά την περίοδο Οκτωβρίου 2017 - Ιουνίου 2018 και υποβλήθηκε στις συναρμόδιες Υπηρεσίες με το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΥΣΜΑ/333691/1521/21.06.2019 (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ ΤΜΑΜ/346192/36012/1312/463/28.06.2019) διαβιβαστικό έγγραφο της ΥΣΜΑ.

3. Τη «Μελέτη αποκατάστασης της περιοχής B15 του βόρειου τείχους της Ακρόπολης των Αθηνών», η οποία υποβλήθηκε στις συναρμόδιες Υπηρεσίες με το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/357969/25.07.2022 διαβιβαστικό έγγραφο της ΥΣΜΑ.
4. Τις εγκρίσεις των ως άνω μελετών από την Επιτροπή Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως (Συνεδριάσεις 4η/10.4.2019, 6η/29.5.2019, 5η/18.5.2022 και 7η/20.7.2022).
5. Τις εισηγήσεις των αρμοδίων εισηγητών της ΔΑΑΜ, ΔΑΒΜΜ, ΔΙΠΚΑ, ΔΒΜΑ και ΔΣΑΝΜ επί του θέματος.
6. Τα στοιχεία του σχετικού φακέλου.
7. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου ως προς τους όρους Α.1-11 και την κατά πλειοψηφία γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου ως προς τον όρο Β, όπως διατυπώθηκαν στο πρακτικό της υπ' αρ. 33/27.7.2022 Συνεδρίας του (θέμα 9^ο).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την έγκριση του «Στρατηγικού σχεδίου επεμβάσεων στα τείχη της Ακρόπολης των Αθηνών» και της μελέτης αποκατάστασης της περιοχής B15 του βόρειου τείχους της Ακρόπολης των Αθηνών.

Η έγκριση δίνεται με τους ακόλουθους όρους:

- A. 1. Σε επίπεδο αρχών επέμβασης, να αποκατασταθεί η κλασική δομή μόνο στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν νησίδες νεώτερης λιθοδομής ή / και κονιάματα μικρής κλίμακας του 20ού αι. κυρίως, οι οποίες έχουν αντικαταστήσει το πρόσωπο μεμονωμένων λιθοπλίνθων ή ομάδων λίθων και τίθεται ζήτημα δομικής επάρκειας του μνημείου (κατά τόπους σε όλη την έκταση του βόρειου τείχους, στη νοτιοανατολική γωνία και κατά τόπους στο νότιο τείχος) - περίπτωση Α της μελέτης.
2. Το θέμα της καθαίρεσης ή μη νεώτερων επενδύσεων και συμπληρώσεων που χρονολογούνται μετά το 1830, όταν διαπιστώνονται ζητήματα δομικής επάρκειας, να αντιμετωπίζεται κατά περίπτωση και στο πλαίσιο των απαιτούμενων εξειδικευμένων μελετών (αρχιτεκτονικής μελέτης, στατικής μελέτης, αρχαιολογικής τεκμηρίωσης κ.α.).
3. Οι κατά προτεραιότητα επεμβάσεις για τη δομική επάρκεια του μνημείου να προγραμματίζονται και να εκτελούνται ανά περιοχή, σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες εργασίες στερέωσης του βράχου και τις λοιπές εργασίες σε κάθε περιοχή (συντήρησης, απορροής ομβρίων, διαμόρφωσης επιφανειών – σταθμών, διαχείρισης διάσπαρτων υλικών κλπ).
4. Να ελεγχθούν και οι λοιπές περιοχές του τείχους, πέραν των 8 περιοχών επέμβασης (περιοχές I-VIII) της εγκεκριμένης στατικής – γεωτεχνικής μελέτης, σύμφωνα με την μεθοδολογία αυτής και όπου κριθεί απαραίτητο να εκπονηθεί αντίστοιχη μελέτη.
5. Να καταγραφούν οι μελέτες που θα πρέπει να εκπονηθούν κατά προτεραιότητα και ο χρονικός προγραμματισμός τους. Μεταξύ αυτών, να προγραμματιστεί η εκπόνηση υδραυλικής μελέτης για τη συνολική διαχείριση των ομβρίων υδάτων του βράχου και να συσχετισθεί με την εγκεκριμένη στατική – γεωτεχνική μελέτη στις 8 περιοχές επέμβασης (περιοχές I-VIII), τις φάσεις των επεμβάσεων, το ανάγλυφο του χώρου και την απόδοση της τελικής επιφάνειας, λαμβάνοντας υπόψη το αρχαίο σύστημα παροχέτευσης ομβρίων.
6. Να συμπληρωθεί η μελέτη με τον προγραμματισμό των εργασιών ανά στάδια, ιεραρχημένες κατά σειρά προτεραιότητας, με βάση τη δομική επάρκεια του μνημείου.
7. Οι προτάσεις που περιλαμβάνονται στο τμήμα «Ζήτημα Αρχαιολογικής Αναδείξεως των τειχών της Ακροπόλεως» του κεφαλαίου 8 «Τα ζητήματα προς περαιτέρω διερεύνηση», να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο γενικότερης διαχείρισης του αρχαιολογικού χώρου και του προγραμματισμού των δράσεων σε αυτόν και στα μνημεία του από την πλευρά των

συναρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ, καθώς αφορούν ευρύτερα θέματα που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με τη ροή των επισκεπτών, τη δημιουργία διαδρομών και σημείων θέασης, τη διαμόρφωση των τελικών επιφανειών στον βράχο, την οργάνωση των διάσπαρτων μελών και των προσωρινών εργοταξιακών οικίσκων, την αντιμετώπιση των ομβρίων υδάτων κ.α.

8. Να υπάρξει σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων πόλης Αθηνών συνολικός σχεδιασμός για τη διαχείριση των διάσπαρτων μελών.
 9. Να καθοριστούν τα κριτήρια, η διαδικασία απομάκρυνσης και ο τρόπος αντικατάστασης αρχιτεκτονικών μελών και γλυπτών που είναι σε β' χρήση στο τείχος.
 10. Να κατατεθούν προς έγκριση τα αποτελέσματα της διερεύνησης των υλικών επιφανειακής στερέωσης καθώς και των υλικών συγκόλλησης με οπλισμό.
 11. Να κατατεθεί τεχνική έκθεση που να περιλαμβάνει προτάσεις αντιμετώπισης της βιολογικής προσβολής, της ανάπτυξης βλάστησης μεταξύ των θραυσμάτων λίθου και των αρμών, καθώς και τρόπο αντιμετώπισης των παλαιότερων στερεωτικών επεμβάσεων με χρήση λιθόκολλας.
- Β. Να μην καθαιρεθούν λιθοδομές επένδυσης ή και συμπληρώσεις των τειχών που χρονολογούνται στην όψιμη οθωμανική περίοδο.

Η Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων
και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Γενική Διευθύντρια Αναστήλωσης,
Μουσείων και Τεχνικών Έργων

Πολυξένη Αδάμ-Βελένη

Αμαλία Ανδρουλιδάκη

Πίνακας αποδεκτών

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Πολιτισμού
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΓΔΑΠΚ
5. ΔΙΠΚΑ
6. ΔΒΜΑ
7. ΔΑΒΜΜ
8. ΔΣΑΝΜ
9. ΥΣΜΑ
10. ΕΦΑ Πόλης Αθηνών
11. Γραμματεία ΚΑΣ